

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN STICHTSE VECHT

Het College van Burgemeester en Wethouders
van Stichtse Vecht
Postbus 212
3600 BE Maarssen

Onderwerp: Advies Beleidsregels Samenwonen in de bijstand

Maarssen, 31 maart 2023

Aan het college van Stichtse Vecht,

Hierbij ontvangt u ons advies met betrekking tot de adviesaanvraag Beleidsregels Samenwonen in de Bijstand.

De gemeenteraad heeft 22 december 2022 de motie Verliefd en in de bijstand aangenomen. Wij vinden het fijn dat de gemeente Stichtse Vecht zo snel nadat de Pilot “samenwonen in de bijstand” in Tilburg een succes bleek te zijn deze motie heeft aangenomen en overgaat tot het invoeren van deze beleidsregels. Inmiddels zijn er meer gemeenten die deze keuze maken.

De keuze om te gaan samenwonen en een duurzame relatie aan te gaan met iemand is voor iedereen een grote stap. Om te gaan samenwonen als je een bijstandsuitkering hebt, is een nog grotere stap omdat dit direct financiële consequenties heeft.

De adviesaanvraag heeft expliciet betrekking op mensen met een bijstandsuitkering op grond van de PW, de IOAW en IOAZ, die willen gaan samenwonen en een duurzame relatie willen aangaan met een andere persoon. Voor alle andere mensen met een bijstandsuitkering geldt deze regeling niet.

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Het rijk schrijft voor hoe hoog de uitkeringen zijn en waaraan een aanvraag getoetst moet worden.

Een alleenstaande die gaat samenwonen met iemand die gaat werken verliest ook direct zijn / haar uitkering en wordt financieel afhankelijk van de partner met wie hij / zij gaat samenwonen. Dit is vaak een moeilijk besluit. Een proefperiode van een half jaar is plezierig omdat men dan kan uitvinden of dit ook is wat men echt wil.

Twee mensen met beide een bijstandsuitkering ontvangen nog een half jaar ieder een uitkering voor een alleenstaande. Ook in deze situatie is het prettig om in de proefperiode nog een eigen inkomen te hebben.

De adviesraad gaat er van uit dat tijdens dat half jaar proef-samenwonen alle aanvullende regelingen (zoals huurtoeslag of zorgtoeslag, of bijdragen uit de bijzondere bijstand, bijdragen uit het Stichting Leergeld Stichtse Vecht, of de Voedselbank) voor alleenstaanden met een bijstandsuitkering blijven gelden en dat pas daarna de regelingen voor een uitkering voor samenwonen gaan gelden. Graag horen wij van u of deze aanname klopt.

Voor wat betreft de termijnen en voorwaarden die in de beleidsregels gehanteerd worden: daarmee kunnen we in principe instemmen. Het betreft:

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN STICHTSE VECHT

- maximaal eens in de vijf jaar een kennismakingsperiode verlenen, voor een periode van maximaal 6 maanden. Graag horen wij wel van u waarom 5 jaar en niet 4 of 6 jaar.
- Er wordt geen toestemming voor de kennismakingsperiode verleend als de belanghebbenden al eerder het hoofdverblijf hebben gehad op dezelfde woning en a. zij met elkaar gehuwd zijn geweest, of b. uit hun relatie een kind is geboren of erkenning heeft plaatsgevonden van een kind van de een door de andere, of c. er sprake is van een samenlevingscontract of ondertrouw, of d. zij op grond van een registratie worden aangemerkt als een gezamenlijke huishouding die naar aard en strekking overeenkomt met de gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 3 lid 3 van de PW.

De adviesraad kan zich hierin vinden.

- De voorwaarden voor de kennismakingsperiode onderschrijven wij. Het betreft:
 - aanvragers hebben niet eerder met elkaar samengewoond,
 - er is geen sprake (geweest) van kostgangerschap of onderhuur (van aanvragers),
 - aanvragers hebben nog geen voorbereidingen getroffen voor een huwelijk of geregistreerd partnerschap,
 - beide aanvragers houden hun eigen woonruimte aan en blijven op dat woonadres ingeschreven staan in BRP.

De adviesraad kan zich hierin vinden.

Tenslotte, het is uit de literatuur bekend dat een deel van de bijstandsgerechtigden, naast hun werkloosheid, kampt met problemen als schulden, psychosociale problemen, verslavingsproblematiek, huiselijk geweld, of een combinatie daarvan. De adviesraad vindt het belangrijk dat degene die de aanvraag voor het samenwonen behandelt, alert is op signalen die kunnen wijzen op onderliggende problematiek en daar waar nodig doorverwijst naar eventueel aanvullende hulp.

Mocht u een toelichting willen van de adviesraad, dan zijn wij bereid om deze te geven.

Graag horen wij nog van u of onze aanname dat tijdens het half jaar proef-samenwonen alle aanvullende regelingen (huurtoeslag of zorgtoeslag, of bijdragen uit de bijzondere bijstand of bijdragen enzovoort)) voor alleenstaanden met een bijstandsuitkering blijven gelden juist is. En we horen graag wat de motivatie is voor de periode van maximaal 5 jaar.

Als laatste willen wij u verzoeken om ons advies ter kennisname naar de gemeenteraad te sturen. Het advies komt dan in het raadsinformatiesysteem.

Met vriendelijke groet,

De vicevoorzitter van de adviesraad,

Erik Dons